

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoPr/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203461
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3513203461.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., v spore žalobcu X.. A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/X, R. K. nad C., proti žalovanému O. I., s.r.o., so sídlom N. XXX, X. XX XXX XXX, zastúpenému S.. T. J., advokátom so sídlom Ul. M. L. 7, N., o porušovanie U. práce, náhradu škody a iné, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 6Cpr/1/2013-266 zo dňa 28. februára 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch o náhrade trov prvoinštančného a druhoinsťančného konania m e n í tak, že žalovaný m á nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj pred odvolacím súdom v rozsahu 80 %.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie 104,- eur zastavil, výrokom II. žalovanému priznal právo na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, výrokom III. (ktorý nesprávne označil takisto číslom II.) žalovanému priznal právo na náhradu trov druhoinsťančného konania v rozsahu 100 % a výrokom IV. nepriznal náhradu trov konania štátu. V odôvodnení uviedol, že rozsudkom č. k. 6Cpr/1/2013-212 zo dňa 03.12.2017 zamietol žalobu, priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 % a rozhodol, že žalobca je povinný zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 183,85 eur. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 19CoPr/2/2017-249 zo dňa 24.05.2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti o zaplatenie nevyplatennej výkonnostnej prémie za február 2013 vo výške 104,- eur, vo výroku II. o trovách konania štátu a vo výroku III. o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2018. Na pojednávaní konanom dňa 20.02.2019 zobral žalobca svoj žalobný návrh v časti o zaplatenie sumy 104,- eur späť, nakoľko mu bola uvedená suma zo strany žalovaného vyplatená dňa 31.01.2019. Právny zástupca žalovaného súhlasil so späťvzatím žaloby. Právny zástupca žalovaného súčasne uviedol, že vzhľadom k rozsudku Krajského súdu v Trenčíne má za to, že vo zvyšnej časti žaloby bol žalovaný vo veci úspešný, a preto žiadal, aby súd zohľadnil tento pomer pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho konania. S poukazom na späťvzatie žaloby v celom zostávajúcom rozsahu súd prvej inštancie konanie zastavil. Vo vzťahu k trovám konania súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalovaný bol úspešný v prevažnej časti petítov I., II., IV., V., VII., petít III. žalobca vzal späť. Žalobca bol úspešný len v nepatrnej časti petítu VII. Súd preto zaviazal na zaplatenie všetkých trov konania (prvoinštančných aj druhoinsťančných) žalobcu. Štát má právo na náhradu trov, ktoré platil, avšak iba proti účastníkovi, u ktorého nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol oslobodený od súdnych poplatkov uznesením č. k. 6Cpr/1/2013-50 zo dňa 14.01.2015, súd štátu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvej inštancie nevyčíslil sumu v eurách, ale iba v percentách, čím dal možnosť žalovanému požadovať akúkoľvek sumu. Súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %, hoci žalovaný bol v konaní úspešný iba čiastočne. Žalobca mal za to, že v petíte I. bol úspešný on, a nie žalovaný, ako to uviedol súd prvej inštancie. Poznamenal, že 95 % úkonov v celom konaní smerovalo k petitu I., teda neoprávnenosti vydania písomného upozornenia pre porušenie pracovnej disciplíny, ostatné petity boli spomenuté iba okrajovo. S ohľadom na tieto skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a určil, že ani jedna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III., ktorými bolo žalovanému priznané právo na náhradu trov konania, je potrebné podľa § 388 a § 365 ods. 1 písm. h) CSP zmeniť.

5. Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že žalobca nespochybňuje uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie 104,- eur zastavené, ani a vo výroku IV., ktorým súd štátu nepriznal náhradu trov konania. Vo vzťahu k týmto výrokom, ktoré neboli napadnuté odvolaním, uznesenie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

6. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

7. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

8. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zastavenie konania. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), charakteristická pre sporové konanie, sa uplatňuje tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu a zisťuje sa v zásade porovnaním žalobného návrhu (petitu, t. j. toho, čo žalobca v žalobe žiadal) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Ak sa výrok rozhodnutia vo veci zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa žalobe vyhovel v celom rozsahu, ide o plný úspech žalobcu. Naopak, ak bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá, ide o plný úspech žalovaného. V ostatných prípadoch (keď sa žalobe čiastočne vyhovel a čiastočne nevyhovel) ide o čiastočný úspech oboch strán a trovy konania je potrebné priznať úspešnejšej strane, avšak nie v celom rozsahu, ale len v rozsahu, ktorý zodpovedá pomeru jej úspechu k úspechu druhej strany (tzv. čistý úspech).

13. V posudzovanej veci sa žalobca žalobou domáhal (I.) určenia, že upozornenie pre porušenie pracovnej disciplíny je neplatné, ďalej aby súd (II.) zaviazal žalovaného k odstráneniu prehlbujúcej sa nerovnosti v odmeňovaní a k vyplateniu súm 1.080,- eur (doplatok mzdy) a 240,- eur (doplatok odstupného), (III.) zaviazal žalovaného k upusteniu od konania v rozpore s platnými právnymi normami a k zosúladieniu interných predpisov so zákonom, (IV.) zaviazal žalovaného k písomnému ospravedlneniu formou doporučeného listu žalobcovi, (V.) zaviazal žalovaného k náhrade nevyplateného absenčného

bonusu vo výške 6,70 eur, (VI.) zaviazal žalovaného k náhrade nevyplatenej výkonnostnej prémie vo výške 104,- eur a (VII.) zaviazal žalovaného k nahradeniu morálnej, psychickej a zdravotnej ujmy vo výške 10.000,- eur, prípadne podľa úvahy súdu. Petit III. vzal žalobca späť ešte pred doručením žaloby žalovanému, na tento petit teda pri rozhodovaní o náhrade trov konania nemožno prihliadať. Rozsudkom č. k. 6Cpr/1/2013-212 zo dňa 03.03.2017 Okresný súd Nové Mesto nad Váhom žalobu v celom rozsahu zamietol a rozhodol o trovách konania a trovách štátu. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 19CoPr/2/2017-249 zo dňa 24.05.2018 zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie nevyplatenej výkonnostnej prémie za február 2013 vo výške 104,- eur zrušil (a v súvislosti s tým zrušil aj výroky o trovách konania a o trovách štátu) a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo zvyšnej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Následne dňa 20.02.2019 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 104,- eur späť, nakoľko mu bola uvedená suma žalovaným vyplatená dňa 31.01.2019 (čo žalovaný potvrdil a so späťvzatím žaloby súhlasil).

14. Súd prvej inštancie v odôvodnení výrokov o trovách konania (ktoré nesprávne rozdelil na trovy prvoinštančného a odvolacieho konania) stručne uviedol, že žalobca bol úspešný len v nepatrnej časti petitu VII. (pravdepodobne mal súd na mysli petit VI.), kým v prevažnej časti petitov (petity I., II., IV., V., VII.) bol úspešný žalovaný. Odvolací súd považuje za potrebné k tomu uviesť, že pokiaľ ide o petit VI. (o zaplatenie 104,- eur), v tejto časti procesne zavinil zastavenie konania (§ 256 ods. 1 CSP) žalovaný, keďže z vyjadrení oboch strán vyplýva, že žalobca vzal žalobu v tejto časti späť po tom, čo mu žalovaný požadovanú výkonnostnú prémie vo výške 104,- eur vyplatil (v priebehu súdneho konania, po rozhodnutí odvolacieho súdu č. k. 19CoPr/2/2017-249). Na účely náhrady trov konania má zodpovednosť žalovaného za zastavenie konania rovnaký účinok ako úspech žalobcu v spore (tým účinkom je zodpovednosť žalovaného za trovy v tejto časti).

15. Zdôvodnenie súdu prvej inštancie bolo v zásade správne, pokiaľ uviedol, že zodpovednosť žalovaného za zastavenie konania (čo má rovnaký účinok ako úspech žalobcu) vo vzťahu k sume 104,- eur predstavuje len nepatrný úspech žalobcu. Pokiaľ sa berie do úvahy pri každom zo žalobcom uplatnených petitov len výsledok konania, potom úspech žalobcu v jednom petite (v sume 104,- eur) je skutočne nepatrný vzhľadom na celkový počet 7 petitov (resp. 6, ak sa neprihliada na petit III. vzatý späť ešte pred doručením žaloby žalovanému) a aj vzhľadom na celkové žalobcom uplatňované finančné nároky (1.320,- eur v petite II., 6,70 eur v petite V., 10.000,- eur resp. podľa úvahy súdu v petite VII.).

16. K odvolacej námietke žalobcu, že bol úspešný v petite I. (o určenie, že upozornenia pre porušenie pracovnej disciplíny je neplatné), odvolací súd uvádza, že ak by sa vychádzalo výlučne z výsledku konania, ktorým je zamietnutie tohto petitu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, žalobca nebol úspešný. Na druhej strane však nie je možné prehliadnuť, že otázka, či bolo alebo nebolo porušenie pracovnej disciplíny preukázané, bola riešená ako predbežná otázka v súvislosti s petitom VI. (o vyplatenie výkonnostnej prémie) a odvolací súd sa k tejto otázke vyjadril tak, že porušenie pracovnej disciplíny žalobcom žalovaný zamestnávateľ v tomto konaní nepreukázal. Teda aj keď bol petit I. procesne zamietnutý, to, čo ním žalobca sledoval (poukázanie na nesprávnosť upozornenia pre porušenie pracovnej disciplíny), v zásade dosiahol (aj keď nie vo výroku, ale iba v odôvodnení súdneho rozhodnutia). Túto situáciu je možné vyhodnotiť s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a rozumného usporiadania procesných vzťahov (čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP) ako čiastočný úspech oboch procesných strán, každej v rozsahu 50 %.

17. Vo finančnom vyjadrení (odhliadnuc od petitu VII., kde výška náhrady závisela od posúdenia súdom) bol úspech žalobcu 104,- eur (petit VI.), čo predstavuje 7,27 % z celkovej žalovanej sumy 1.430,70 eur, a úspech žalovaného 1.320,- eur (finančná časť petitu II.) + 6,70 eur (petit V.), čo predstavuje 92,73 % z celkovej žalovanej sumy 1.430,70 eur. Pokiaľ ide o petity, pri ktorých nebolo možné vychádzať z finančného vyjadrenia (petit I., nefinančná časť petitu II. - o odstránenie nerovnosti medzi zamestnancami, petit IV. a petit VII.), z predchádzajúceho odseku vyplýva, že podľa posúdenia odvolacím súdom bol úspech žalobcu čiastočný (50 %) v petite I. (t. j. úspech v 0,5 zo 4 petitov, teda 12,5 %), úspech žalovaného bol čiastočný v petite I. (50 %) a úplný v petitoch II., IV., VII. (t. j. úspech v 3,5 zo 4 petitov, teda 87,5 %). Vo finančnom i nefinančnom vyjadrení bol teda podstatne úspešnejšou stranou žalovaný - v priemere (pri zohľadnení finančných i nefinančných petitov) bol žalovaný úspešný na 90 % (priemer medzi 92,73 % a 87,5 %), žalobca na 10 %. Čistý úspech žalovaného (po odpočítaní úspechu žalobcu) bol teda 80 %, preto odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania

tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov (prvoinštančného i odvolacieho konania, keďže obe treba vnímať ako spoločné súdne konanie a nemožno ich oddeľovať) v rozsahu 80 %.

18. K námietke žalobcu v odvolaní, týkajúcej sa vyčíslenia náhrady trov konania, odvolací súd uvádza, že rozhodovanie o trovách konania v civilných sporoch je dvojstupňové, a to (1.) rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania úspešného alebo pomerene (čiastočne) úspešného účastníka (strany) konania a (2.) rozhodovanie o konkrétnej výške náhrady účelne vynaložených trov konania (§ 262 ods. 1, ods. 2 CSP). Ak súd v prvom kroku prizná niektorej zo strán určitý percentuálny pomer nároku na náhradu trov konania (napr. 100 % alebo 80 %), neznamená to, že v druhom kroku, pri rozhodovaní o konkrétnej výške resp. sume nároku na náhradu trov konania budú tejto strane v takto určenom pomere bez ďalšieho priznané všetky ňou uplatnené resp. vyčíslené trovy konania. Súd prizná tejto strane iba náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Priznanie nároku na náhradu trov konania úspešnej (resp. úspešnejšej) strane vyjadreného v percentách (resp. podielom), teda neznamená možnosť tejto strany požadovať akúkoľvek sumu, ale znamená, že v druhom kroku, pri rozhodovaní o výške náhrady trov, súd prizná strane, ktorej vznikol nárok na náhradu trov, takto určenú časť z ňou uplatnených trov konania, ale len takých, ktoré boli objektívne vynaložené účelne pre uplatnenie alebo bránenie práva, pričom účelnosť uplatnených trov (resp. jednotlivých úkonov právnej služby, ak bola táto strana zastúpená advokátom) posúdi súd v druhom kroku, teda pri rozhodovaní o výške nároku na náhradu trov konania.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 255 ods. 1, ods. 2, §262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešnejšou stranou žalovaný, preto by mal voči menej úspešnému odvolateľovi (žalobcovi) nárok na čiastočnú náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný však bol v odvolacom konaní nečinný, žiadne trovy mu v odvolacom konaní nevznikli, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).